

Sygn. akt III KK 757/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Łukasz Biernacki

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga
w sprawie **M.W.**

oskarżonego z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 4
k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 16 października 2019 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 19 kwietnia 2018 r., sygn. akt XI Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 3 stycznia 2018 r., sygn. akt II K (...),

**uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w Ł. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Ł., wyrokiem z dnia 3 stycznia 2018 r., uznał m.in. M.W. za winnego tego, że „będąc prezesem zarządu spółki z o.o. H. w L. w dniu 24.11.2015 r. w lokalu przy ul. A. w K. urządzał bez wymaganego zezwolenia gry hazardowe na urządzeniach do gry o nazwie: A. nr (...)1, A. nr (...)2 oraz A. NR (...)3 wbrew przepisom art. 3, art. 6 ust. 1, art. 9, art. 14 ust. 1 i art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (tj. jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 471), przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po uiszczeniu grzywny wynoszącej 120 stawek dziennych wymierzonej za umyślne przestępstwo skarbowe z art. 107 § 1 k.k.s., orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w E. sygn. akt VIII K (...), tj. przestępstwa skarbowego z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 4 k.k.s. i za to skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. warunkowo zawiesił na okres 2 lat próby oraz karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 100 zł każda.

Sąd Okręgowy w L., po rozpoznaniu apelacji oskarżonego, w której podniesiono m.in. uchybienie w postaci naruszenia powagi rzeczy osądzonej stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2018 r., uchylił zaskarżony wyrok i postępowanie karne wobec oskarżonego M.W. umorzył.

Od powyższego wyroku kasację na niekorzyść oskarżonego M.W. wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny i zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., polegające na wyrażeniu błędnego poglądu sprowadzającego się do uznania, że czyn w postaci przestępstwa skarbowego, którego popełnienie zarzucono M.W. w niniejszej sprawie, jest tożsamy i został popełniony w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem tej samej sposobności, z czynami, co do których postępowanie karne skarbowe przeciwko temu samemu oskarżonemu zostało prawomocnie zakończone wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 26 kwietnia 2017 r., o sygnaturze II K (...), czego następstwem było niezasadne umorzenie postępowania

karnego skarbowego prowadzonego wobec oskarżonego z uwagi na błędne przyjęcie zaistnienia ujemnej przesłanki procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej”.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja zasługuje na uwzględnienie, jako że zasadny okazał się podniesiony w niej zarzut naruszenia art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., poprzez przyjęcie, że w sprawie zaistniała przeszkoda procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej, stanowiąca bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., co skutkowało uchyleniem wyroku Sądu pierwszej instancji i umorzeniem postępowania.

U podstaw zaskarżonego orzeczenia legło ustalenie, że oskarżony został – przed wydaniem wyroku w niniejszej sprawie – skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 26 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K (...), za popełnione w warunkach czynu ciągłego z art. 6 § 2 k.k.s. przestępstwo z art. 107 § 1 k.k.s. Ponieważ przypisany oskarżonemu w niniejszej sprawie występki, jako popełniony w dniu 24 listopada 2015 r., mieści się (zawiera) w okresie, w jakim popełnione zostało przestępstwo, za które został on skazany wymienionym powyżej wyrokiem, tj. w okresie od 3 września 2015 r. do 27 czerwca 2016 r., od momentu kiedy ten wyrok uzyskał prawomocność, „ściganie oskarżonego za przestępstwo, o które został oskarżony w niniejszej sprawie stało się niedopuszczalne”. W takim razie doszło, zdaniem Sądu odwoławczego, do złamania reguły powagi rzeczy osądzonej, co musiało skutkować uchyleniem wyroku i umorzeniem postępowania na mocy art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Zgodzić należy się ze skarżącym, że wyrażony przez Sąd odwoławczy pogląd prawny, iż przypisane oskarżonemu w wyroku Sądu pierwszej instancji zachowanie, polegające na urządzaniu – wbrew przepisom ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych – gry na opisanych automatach w miejscowości K., stanowi zachowanie normatywnie tożsame z czynem, za który

skazano go wyrokiem Sądu Rejonowego w O., a zatem stanowi od strony normatywnej element już osądzanego czynu ciągłego, jest błędny.

W kwestii stanowiącej problem prawny, jaki został zarysowany w rozważanym zarzucie kasacji, na kanwie spraw o zbliżonym stanie faktycznym, Sąd Najwyższy wypowiedział się już kilkakrotnie. I tak, np. w wyroku z dnia 19 września 2018 r., sygn. akt V KK 415/18 stwierdził m.in., że: „skoro urządzenie gry hazardowej w postaci gry na automatach (art. 1 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 3 i 5 u.g.h.) wymaga uzyskania koncesji na kasyno gry (art. 6 ust. 1 u.g.h.), a koncesja taka udzielana jest w odniesieniu do jednego kasyna, prowadzonego w ściśle określonym (geograficznie) miejscu (art. 41 ust. 1, art. 42 pkt 3 i art. 35 pkt 5 u.g.h.), to zachowanie osoby, która nie posiadając koncesji na prowadzenie kasyna podejmuje działanie w postaci urządzania gry na automatach w różnych miejscach (miejscowościach, lokalach), stanowi każdorazowo - od strony prawnokarnej - inny czyn, podjęty z zamiarem naruszenia tych przepisów w każdym z tych miejsc. Upřednie prawomocne skazanie za przestępstwo z art. 107 § 1 k.k.s., popełnione w innym miejscu, w warunkach czynu ciągłego (art. 6 § 2 k.k.s.), w którym czas jego popełnienia obejmuje czasokres popełnienia czynu z art. 107 § 1 k.k.s. co do którego toczy się jeszcze postępowanie karno-skarbowe, nie stanowi w tym późniejszym procesie przeszkody procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej, albowiem nie jest spełniony warunek tożsamości czynów”.

Podzielając to stanowisko (podobnie zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 19 września 2018 r., V KK 419/18; 15 listopada 2018 r., V KK 249/18; 19 grudnia 2018 r., V KK 450/18; 29 stycznia 2019 r., V KK 562/18; 30 maja 2019 r., V KK 583/18; 11 września 2019 r., IV KK 582/18 – baza orzeczeń Supremus), Sąd Najwyższy za zbędne uznaje powielanie szczegółowych rozważań w zakresie konstrukcji i kryteriów tożsamości czynu w rozumieniu art. 6 § 1 k.k.s. odnoszonej do innego wcześniej prawomocnie osądzanego przestępstwa z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., zawartych w powołanym powyżej wyroku Sądu Najwyższego (sygn. akt V KK 415/18).

W konsekwencji uznać należało, że objęty niniejszym postępowaniem czyn popełniony przez oskarżonego w dniu 24 listopada 2015 r., polegający na urządzaniu gry na opisanych w zarzucie automatach do gry w miejscowości K.,

nie jest tożsamy ze względu na inne miejsce popełnienia czynu oraz inny rodzaj użytych automatów z czynami, za które odpowiedzialność przypisano mu wskazanym powyżej wyrokiem Sądu Rejonowego w O., co wynika wprost z porównania opisów czynów. Poza osobą oskarżonego oraz czasem popełnienia czynów, nie zachodzi żadna inna zbieżność z czynami będącymi przedmiotem osądu w wyżej wymienionych sprawach. Skazania te dotyczą różnych czynów zatem nie mamy tu do czynienia z „idem” jako warunkiem przyjęcia tożsamości czynu, a w rezultacie z wystąpieniem przesłanki powagi rzeczy osądzonej z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Z tych względów, wobec rażącego naruszenia przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., która to obraza miała oczywisty wpływ na treść wyroku, zaskarżony wyrok należało uchylić a sprawę przekazać do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Sąd odwoławczy, będąc związany wyrażonym poglądem prawnym (art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.), na nowo rozpozna apelację wniesioną przez oskarżonego.

as